

GUVERNUL
HOTARIRE Nr. 1455
din 24.12.2007

pentru aprobarea Regulamentului
cu privire la organizarea studiilor superioare de masterat, ciclul II

Publicat : 11.01.2008 în Monitorul Oficial Nr. 5-7 art Nr : 25

În temeiul art.28 din Legea învățământului nr.547-XIII din 21 iulie 1995 (Monitorul Oficial al Republicii Moldova, 1995, nr.62-63, art.692), cu modificările și completările ulterioare, în scopul asigurării cadrului normativ de organizare a studiilor superioare de masterat, Guvernul HOTĂRĂȘTE:

1. Se aprobă Regulamentul cu privire la organizarea studiilor superioare de masterat, ciclul II (se anexează).

2. Admiterea la studiile superioare de masterat, ciclul II, se va efectua la specializări stabilite de către senatele instituțiilor de învățământ superior, prin coordonare cu Ministerul Educației și Tineretului, ministerele și Academia de Științe a Moldovei, care au în subordine instituții de învățământ superior, în limitele domeniilor generale de studiu, aprobate pentru ciclul I, în conformitate cu Legea nr.142-XVI din 7 iulie 2005 privind aprobarea Nomenclatorului domeniilor de formare profesională și al specialităților pentru pregătirea cadrelor în instituțiile de învățământ superior, ciclul I.

3. Studiile superioare de masterat se vor organiza în limitele alocațiilor bugetare aprobate organelor centrale de specialitate ale autorităților publice, care au în subordine instituții de învățământ superior.

4. Pentru studiile și programele de masterat autorizate anterior aprobării prezentului Regulament și aflate în derulare, pînă la finalizarea acestora, se aplică prevederile Regulamentului cu privire la învățământul postuniversitar specializat, aprobat prin Hotărîrea Guvernului nr.285 din 24 martie 1997 (Monitorul Oficial al Republicii Moldova, 1997, nr.22-23, art.293).

Prim-ministru

Vasile TARLEV

Ministrul educației și tineretului
Ministrul agriculturii și industriei alimentare
Ministrul sănătății
Ministrul culturii și turismului
Ministrul afacerilor interne
Ministrul apărării
Ministrul economiei și comerțului
Ministrul finanțelor
Președintele Academiei de Științe a Moldovei

Contrasemnează:
Victor Țvircun
Anatolie Gorodenco
Ion Ababii
Artur Cozma
Gheorghe Papuc
Vitalie Vrabie
Igor Dodon
Mihail Pop
Gheorghe Duca

Nr. 1455. Chișinău, 24 decembrie 2007.

Aprobat
prin Hotărîrea Guvernului nr.1455
din 24 decembrie 2007

REGULAMENTUL
cu privire la organizarea studiilor superioare de masterat, ciclul II

I. Dispoziții generale

1. Regulamentul cu privire la organizarea studiilor superioare de masterat, ciclul II, elaborat în temeiul art.28 din Legea învățământului nr.547-XIII din 21 iulie 1995, cu modificările și completările ulterioare, stabilește principiile de bază privind organizarea și desfășurarea studiilor superioare de masterat, ciclul II.
2. Studiile superioare de masterat asigură:

- a) aprofundarea/specializarea într-un domeniu de formare;
  - b) formarea specialiștilor performanți;
  - c) dezvoltarea capacităților de cercetare științifică, ca o etapă premergătoare obligatorie pentru studiile de doctorat.
3. Orientarea studiilor de masterat poate fi:
- a) de cercetare, în scopul aprofundării într-un domeniu științific
  - b) de profesionalizare, în scopul formării/consolidării competențelor profesionale într-un domeniu specializat.
- Studiile de masterat de cercetare și profesionalizare pot avea caracter de complementaritate, în scopul aprofundării interdisciplinare a unui domeniu de studiu.
4. Studiile de masterat se organizează pe principii de interdisciplinaritate. Specializările programelor de masterat se stabilesc în limitele domeniilor generale de studiu aprobate pentru ciclul I, conform Nomenclatorului domeniilor de formare profesională și al specialităților pentru pregătirea cadrelor în instituțiile de învățământ superior, ciclul I, aprobat prin Legea nr.142-XVI din 7 iulie 2005.
5. Specializările pentru studiile de masterat se stabilesc de către senatele instituțiilor de învățământ superior, în baza propunerilor consiliilor facultăților, prin coordonare cu Ministerul Educației și Tineretului și, după caz, cu ministerele și Academia de Științe a Moldovei, care au în subordine instituții de învățământ superior.

II. Instituții organizatoare de studii superioare de masterat

- 6. Studiile superioare de masterat se organizează de către instituțiile de învățământ superior acreditate.
- 7. Pentru a obține autorizația de organizare a studiilor superioare de masterat, instituțiile de învățământ superior vor solicita Ministerului Educației și Tineretului evaluarea capacității instituționale pentru realizarea pregătirii la programele de masterat.
- 8. Cererea privind autorizarea, prezentată cu cel puțin 6 luni înainte de demararea programului de masterat, va fi însoțită de un dosar de evaluare internă a capacității instituționale, cu informații veridice și dovedite documentar privind:
  - a) acreditarea instituțională;
  - b) existența sistemului intern de asigurare a calității;
  - c) planurile de învățământ, cu avizul ministerului de resort (asociațiilor profesionale);
  - d) asigurarea cu suporturi didactice, note de curs și alte lucrări necesare care acoperă integral programul de studiu;
  - e) desfășurarea activităților de cercetare științifică relevante în domeniul respectiv;
  - f) încadrarea personalului didactic titular (cel puțin 60%);
  - g) dotarea corespunzătoare a domeniului (domeniilor) pentru care se solicită autorizarea (laboratoare, echipamente, utilaje etc.).
- 9. În baza rezultatelor evaluării dosarului, Ministerul Educației și Tineretului autorizează, prin ordin, realizarea programelor de masterat la specializările solicitate.
- 10. Instituțiile de învățământ privat, după obținerea avizului provizoriu al Ministerului Educației și Tineretului, vor obține licența pentru genul de activitate respectiv.
- 11. Instituția de învățământ superior autorizată pentru organizarea studiilor superioare de masterat într-unul sau mai multe domenii se va numi instituție organizatoare de studii superioare de masterat.
- 12. Instituțiile organizatoare de studii superioare de masterat se pot asocia, în condițiile legii, cu alte instituții din țară sau de peste hotare pentru realizarea studiilor comune.
- 13. Asocierea în vederea realizării studiilor comune de masterat este posibilă cu respectarea următoarelor condiții:
  - a) instituțiile sînt autorizate/acreditate pentru organizarea studiilor superioare de masterat;
  - b) instituțiile aplică Sistemul de Credite Transferabile de Studiu;
  - c) în instituții este implementat sistemul intern de asigurare a calității;

- d) instituțiile au încheiat un acord bilateral de cooperare.
14. Studiile comune de masterat se realizează în instituțiile asociate, în baza unui acord scris încheiat între instituțiile organizatoare de studii superioare de masterat, în conformitate cu programul de studii stabilit și coordonat de ambele instituții.
  15. Acordul încheiat între instituții va conține clauze privind organizarea și desfășurarea programului de masterat, condițiile de recunoaștere a perioadelor de studii efectuate de către masterand, în baza finalităților de studiu, competențelor și a creditelor acumulate acestuia, în conformitate cu prevederile legale din fiecare țară.
  16. Instituția organizatoare de studii superioare de masterat, facultatea /departamentul la care se organizează programele de masterat sînt principalii responsabili de calitatea programelor de masterat.
  17. În cazul în care instituția organizatoare de masterat nu respectă standardele de calitate, Ministerul Educației și Tineretului, în baza unui raport extern de evaluare realizat de o comisie de experți, decide:
    - a) retragerea dreptului de a organiza admiterea la masterat pentru o perioadă determinată;
    - b) retragerea dreptului de a organiza studii superioare de masterat, cu lichidarea treptată a programului;
    - c) organizarea examenelor de finalizare a studiilor de masterat în instituții autorizate.
  18. Redobîndirea dreptului instituției organizatoare de a realiza admiterea la masterat se poate obține numai în baza unui nou raport extern de evaluare al comisiei de experți, constituite în acest sens, și cu aprobarea Ministerului Educației și Tineretului.
  19. Programul de masterat autorizat se va desfășura în regim provizoriu, pînă la acreditarea acestuia. Acreditarea se va solicita după prima promoție de absolvenți ai programului respectiv de masterat.
  20. Instituțiile organizatoare de studii superioare de masterat sînt supuse procedurilor de reevaluare academică externă și acreditare o dată la 5 ani.

III. Admiterea la studiile superioare de masterat

21. Admiterea la studiile superioare de masterat se realizează pentru absolvenții ciclului I, deținători ai diplomelor de licență.
22. Absolvenții învățămîntului superior, deținători ai diplomelor de licență sau echivalente, eliberate pînă în anul absolvirii primei promoții de studenți înscriși în ciclul I, în conformitate cu prevederile art.27 al Legii învățămîntului nr.547-XIII din 21 iulie 1995, au dreptul sa participe la concursul de admitere la studii superioare de masterat în aceleași condiții.
23. La studii superioare de masterat pot fi admiși și cetățenii străini și apatrizii, cu studii superioare, în baza acordurilor interstatale, precum și în bază de contracte individuale de studii.
24. Admiterea la studii superioare de masterat se efectuează în bază de concurs, organizat în conformitate cu regulamentul instituției, în două sesiuni: concomitent cu admiterea la studii superioare de licență, ciclul I, și în luna februarie.
25. Înscrierea la concursul de admitere la studii de masterat se realizează după cum urmează:
  - a) la studiile de masterat de cercetare pot candida deținătorii diplomelor de licență din același domeniu sau domeniu înrudit, deținătorii diplomei de master din domenii înrudite și deținătorii diplomei de licență sau diplomei de master din alte domenii care dețin certificatul ce atestă acumularea a 30 de credite de compensare a studiilor;
  - b) la studiile de masterat profesional pot candida deținătorii diplomelor de licență, diplomelor de studii superioare și diplomelor de master din domenii diferite.
26. Concursul de admitere la studii superioare de masterat se organizează prin susținerea, în scris sau oral, a unei probe complexe la disciplinele de profil și a testelor de verificare a competențelor lingvistice la una din limbile străine și de utilizare a calculatorului. Competențele lingvistice și de utilizare a calculatorului pot fi recunoscute în baza

- certificatelor internaționale, eliberate de centre autorizate (TOEFEL, DALF, EUROPAS, DAAF, ECDL etc.). Metodologia de calculare a mediei generale de concurs se va stabili prin regulamentele interne de admitere.
27. Admiterea la locurile de studii cu achitarea taxei se efectuează după aceleași criterii ca și admiterea la locurile cu finanțare bugetară.
  28. Orice persoană care are dreptul să participe la concursul de admitere la studii superioare de masterat poate urma o singură dată, un singur program de masterat finanțat de la bugetul de stat.
  29. Înmatricularea la studii superioare de masterat se face în ordinea descrescătoare a mediilor generale obținute de către candidați, în limitele numărului de locuri pentru care se organizează concursul. Media-limită de înmatriculare se va stabili prin regulamentele interne de admitere. În cazul în care doi sau mai mulți candidați vor obține aceleași medii de concurs, instituția va stabili criterii suplimentare de selectare.
  30. Studenții înmatriculați la studii superioare de masterat pot obține, în condițiile legii, bursa de master. Bursele se acordă conform reglementărilor stabilite prin hotărâre de Guvern.
  31. Înscrierea la concursul de admitere la studii superioare de masterat se face la același domeniu de studiu realizat la ciclul I. În cazul în care candidatul solicită înscrierea la studii de masterat de cercetare la alt domeniu decât cel în care deține diploma de licență, drept condiție pentru accesul la programul solicitat se va stabili acumularea a cel puțin 30 de credite la disciplinele fundamentale și de specialitate, determinate de instituția organizatoare de masterat. Studiile compensatorii pentru acumularea celor 30 de credite se vor realiza prin contract, cu achitarea taxei de studii.
  32. Candidații exmatriculați de la studii superioare de masterat, care au beneficiat de finanțare bugetară, au dreptul să se restabilească pentru continuarea studiilor doar prin contract, cu achitarea taxei de școlarizare.
  33. Validarea rezultatelor admiterii la studii superioare de masterat și înmatricularea candidaților care au promovat concursul se face prin ordinul rectorului instituției.
  34. Admiterea la studii superioare de masterat cu finanțare bugetară se efectuează în limitele Planului de înmatriculare, elaborat de către ministerele care au în subordine instituții de învățământ superior, în baza propunerilor instituțiilor organizatoare și aprobat de Guvern.
  35. Propunerile instituțiilor organizatoare de studii superioare de masterat privind specializările și numărul de locuri pentru studiile de masterat se vor stabili prin coordonare cu subdiviziunile respective ale acestora (facultăți, departamente, catedre) și, după caz, cu alte autorități, instituții, organizații, întreprinderi, alți parteneri interesați.
  36. Specializările de masterat, la care se va organiza admiterea, numărul de locuri oferite, limbile de predare, probele de concurs se anunță public de către instituțiile organizatoare.

IV. Organizarea studiilor superioare de masterat

37. Durata studiilor superioare de masterat este de 1-2 ani și corespunde unui număr de 60-90-120 de credite de studiu transferabile. Tipul și conținutul programelor de masterat, numărul de credite, sînt stabilite de către instituțiile organizatoare.
38. Instituționalizarea creditelor de studiu la masterat se va realiza în condițiile Sistemului Național de Credite de Studiu, tip ECTS.
39. Durata studiilor de masterat se va stabili în așa fel ca durata totală cumulată a studiilor la ciclurile I și II să fie de cel puțin 300 de credite de studiu transferabile.
40. Pentru domeniile de formare profesională reglementate special prin norme și recomandări internaționale pot fi organizate studii integrate, ciclul I și ciclul II, cu eliberarea diplomelor echivalente titlului de master. În cazul studiilor integrate, durata cumulată a ciclurilor I și II va corespunde unui număr de cel puțin 300 de credite.
41. În realizarea programelor de masterat sînt angajate cadre didactice deținătoare de grade științifice, titluri științifice și științifico-didactice, titluri onorifice (Artist al Poporului, Maestru în Arte, Om Emerit, Antrenor Emerit și echivalentele acestora).

42. Titulari de curs, conducători de teză pot fi numai cadrele didactice deținătoare de grade științifice, titluri științifico-didactice și științifice.
43. În cazul studiilor comune de masterat sau al unui program de masterat realizat în cotutelă, vor fi stabiliți doi conducători de teză.
44. Instituțiile organizatoare de masterat pot încadra în activitatea didactică pentru realizarea programelor de masterat cercetători notorii din domeniu, practicieni consacrați.
45. Studiile de masterat se desfășoară în baza planului de învățământ aprobat de senatul instituției de învățământ. Planul de învățământ de pregătire la masterat pentru instituțiile de învățământ militar se aprobă de către Ministerul Apărării.
46. Planul de învățământ va cuprinde cursuri/module, discipline de cunoaștere avansată în cadrul domeniului de studii, module de pregătire complementară necesare pentru plasarea în câmpul muncii. În corespundere cu specificul domeniului de studii, programul de pregătire al masterandului trebuie să conțină și o componentă de cercetare științifică sau de creație vocațională.
47. Programul de masterat va fi conceput astfel încât să asigure:
  - a) extinderea și aprofundarea cunoștințelor și capacităților de înțelegere, asociate ciclului I, care creează baza pentru originalitate în dezvoltarea și aplicarea ideilor, inclusiv în contextul cercetării;
  - b) formarea competențelor de aplicare a cunoștințelor și capacităților de înțelegere, de soluționare a problemelor atât în domeniul de studiu realizat, cât și în împrejurări noi sau necunoscute, în contexte înrudite sau multidisciplinare;
  - c) dezvoltarea capacităților de realizare a diagnozelor bazate pe cercetare în vederea soluționării problemelor prin integrarea cunoștințelor sau prin interdisciplinaritate; dezvoltarea de noi cunoștințe și deprinderi ca răspuns la provocările generate de evoluția tehnicii și științei;
  - d) formarea abilităților de leadership și inovație în contexte de muncă sau de studiu, cu implicarea diferitor factori care interacționează și îmbunătățirea performanței strategice a echipelor;
  - e) dezvoltarea deprinderilor de studiu autonom, în baza unui nivel ridicat de înțelegere a proceselor de învățare;
  - f) formarea capacităților de soluționare a problemelor prin integrarea surselor de informații complexe, în contexte noi, necunoscute, de utilizare a experienței într-un mediu de muncă interactiv;
  - g) dezvoltarea capacității de a răspunde problematicii sociale, științifice și etice în procesul muncii sau studiului.
48. Persoanele înscrise la studii superioare de masterat, fără experiență practică, imediat după absolvirea ciclului I de studii superioare, vor realiza un stagiu practic în volum de 10 la sută din numărul total de credite. Persoanelor cu experiență practică dovedită, de cel puțin 2 ani în domeniul respectiv, li se va atribui numărul stabilit de credite, în baza evaluării competențelor și recunoașterii experienței practice de către catedra/catedrele de profil.
49. Studiile superioare de masterat se organizează, de regulă, prin învățământ de zi. Numărul minim de studenți pentru o grupă de masterat la cursurile de zi este de 15 persoane. Pentru specializările din domeniile 21 Arte și 82 Cultură fizică și sport pot fi constituite grupe cu un număr mai mic de persoane.
50. Pot fi organizate studii de masterat la distanță, cu condiția că instituția organizatoare este autorizată/acreditată pentru forma respectivă de studii. Durata studiilor de masterat organizate ca învățământ la distanță, exprimată în credite de studiu transferabile, va fi aceeași ca și durata studiilor la învățământ de zi. Structura și conținutul programului de pregătire la masterat sînt aceleași pentru ambele forme de învățământ. Studiile superioare de masterat la distanță se organizează numai prin contract, cu achitarea taxei de școlarizare.
51. Evaluarea rezultatelor pregătirii prin masterat se realizează în baza metodologiilor stabilite de fiecare instituție organizatoare, cu aplicarea sistemului de credite transferabile.

52. Se permite, cu acordul administrației instituției organizatoare, întreruperea studiilor de masterat, în baza unor motive întemeiate, pentru o perioadă de timp cumulată de cel mult un an de zile. Reluarea studiilor de către persoanele care au fost inițial înmatriculate cu finanțare de la bugetul de stat se va face doar prin contract, cu achitarea taxei de studii, cu excepția persoanelor care s-au aflat în concediu de boală, în concediu de maternitate, concediu pentru îngrijirea copilului.
53. Masteratul se încheie cu susținerea publică a tezei de master, cuantificată cu 30 de credite în programele de 90-120 de credite și 20 - în programele de 60 de credite.
54. Masteranzilor care realizează programul de studiu, promovează cu succes probele de evaluare și susțin teza li se acordă titlul de master în domeniul de studiu respectiv, cu eliberarea Diplomei de master. În Diploma de master se va indica specializarea de masterat. În funcție de programul de masterat realizat, vor fi eliberate următoarele tipuri de diplome: MC - pentru programele de masterat cu orientare de cercetare, MP - pentru programele de masterat cu orientare de profesionalizare.
55. Diploma de master va fi însoțită de Suplimentul la Diplomă, perfectat conform reglementărilor în vigoare.

V. Teza de master

56. Tematica tezelor de masterat acoperă integral aria domeniului general de studiu, vizează domenii interdisciplinare cu un grad avansat de noutate, conține probleme de cercetare la nivel instituțional, național și internațional.
57. Tema concretă a tezei de master se stabilește de către masteranzi și conducătorii de teze, fiind aprobată de către catedra/catedrele de profil și consiliile facultăților. După aprobare, tematica tezelor de master se va plasa pe paginile WEB ale catedrelor/facultăților/instituțiilor.
58. Masterandul poate solicita schimbarea temei tezei o singură dată în timpul studiilor de masterat, dar nu mai târziu decât cu 3 luni până la susținerea tezei. Schimbarea temei se aprobă de către catedra/catedrele de profil, în cadrul aceluiași domeniu în care a fost înmatriculat masterandul, și nu implică modificarea duratei studiilor. În cazul programelor comune de studii, schimbarea temei de cercetare se face cu acordul ambelor instituții.
59. Teza de master este o lucrare originală, fundamentată științific, care conține rezultate teoretice și/sau experimentale în domeniul respectiv de studiu și cercetare. Cerințele concrete pentru elaborarea și susținerea tezei de master se stabilesc de către catedra/catedrele de profil din instituția/instituțiile organizatoare de masterat. În funcție de domeniul studiilor de masterat, teza de master cu orientare de profesionalizare poate fi prezentată sub formă de spectacol, film, alte forme acceptate.
60. În cazul programelor de masterat organizate în condițiile art.12-15 din prezentul Regulament, teza se depune la instituția în care a fost înmatriculat masterandul, cu avizul favorabil al instituției coorganizatoare a programului de studii. În cazul realizării unui program de masterat în cotutelă, vor fi prezentate avizele ambilor conducători.
61. Tezele de master se susțin public, în fața comisiilor de evaluare stabilite prin ordinul conducerii instituției organizatoare de masterat. Comisiile de evaluare a tezelor de master sînt constituite din cel puțin trei membri, inclusiv reprezentanți ai angajatorilor. Președintele comisiei pentru susținerea tezei de master este numit de către Ministerul Educației și Tineretului, în baza propunerilor instituției organizatoare de masterat. Pentru instituțiile de învățămînt din subordinea altor ministere, comisiile de evaluare a tezei de master sînt numite și aprobate de către ministerele respective.
62. Orarul susținerii tezelor se va da publicității pe paginile WEB ale catedrelor/instituțiilor.
63. În procesul evaluării și susținerii, tezele de master vor fi apreciate după următoarele criterii:
  - a) actualitatea temei;
  - b) calitatea fundamentării științifice;
  - c) realizarea obiectivelor cercetării;
  - d) calitatea/complexitatea metodologiei cercetării;

- e) relevanța practică a studiului efectuat;
- f) calitatea prezentării (lizibilitate, grafică, elocință etc.);
- g) alte criterii stabilite de instituție.

Ponderea fiecărui criteriu în calcularea notei finale va fi stabilită de Senatul instituției organizatoare.

- 64. Nota finală se calculează ca medie aritmetică a notelor atribuite de către membrii comisiei pentru fiecare din criteriile prevăzute în art.63. Rezultatele evaluării tezei se exprimă prin note de la "1" la "10", calificativul de promovare fiind stabilit de către instituție.
- 65. Masteranzii au dreptul să conteste rezultatele evaluării tezei de master. Eventualele contestații se depun, în scris, la secretariatul facultății, în termen de maximum 24 ore de la comunicarea/afișarea rezultatelor. Contestațiile se rezolvă, în termen de 48 de ore de la depunere, de către comisiile de evaluare a tezelor de master.
- 66. În cazul în care masterandul nu a susținut teza de master în sesiunea stabilită, acesta are dreptul să o susțină repetat, de cel mult două ori în următorii ani, cu suportarea de către candidat a cheltuielilor de examinare, stabilite de instituție. La a doua susținere, masterandul va solicita reconfirmarea temei tezei de master. Dacă și la a doua susținere a tezei masterandul nu obține media de promovare, acestuia i se eliberează un certificat de absolvire a programului de masterat și certificatul academic respectiv.

VI. Dispoziții finale

- 67. În baza prezentului Regulament, instituțiile organizatoare elaborează propriile regulamente de organizare și desfășurare a studiilor superioare de masterat.
- 68. Prezentul Regulament se va aplica începând cu anul universitar 2008-2009.
- 69. Diplomele de master obținute de absolvenții studiilor postuniversitare specializate, organizate în baza prevederilor anterioare prezentului Regulament, sînt echivalente cu cele obținute la finalizarea studiilor de masterat organizate în temeiul prezentului Regulament.